

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3092/2015. (V. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.31.060/2014/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: bíróság) 9.K.31.060/2014/12. számú – részére 2014. szeptember 18-án kézbesített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján 2014. november 17-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be. Ebben kérte a támadott jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztését is az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján.
- [2] 1.1. A megelőző peres eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó vendéglátó egységének egyik helyiségében egy internetes terminál alapú játékgépet működtetett. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) adóhatósági ellenőrei helyszíni ellenőrzés során annak működését felfüggesztették és a berendezést hologramos matricával lezárták. A helyszíni ellenőrzést követően a NAV a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 26. § (1) bekezdése értelmében megállapította, hogy a játékgép pénznyerő automatának minősül, ezért a 2013. november 5-én meghozott határozatával az Szjtv. 12. § (1) bekezdése, (3) bekezdés *d*) pontja és (6) bekezdése alapján 500 000 forint bírságot szabott ki az indítványozóval szemben. Megállapította ugyanis, hogy az engedély nélkül üzemelő terminállal összefüggésben megvalósuló szerencsejáték szervezéshez lehetőséget biztosító közvetítói tevékenységet folytatott, amellyel megsértette az Szjtv. 2. § (7) bekezdésében foglaltakat.

- [3] 1.2. A NAV határozata ellen az indítványozó keresetet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az eljárás új eljárásra kötelezését. Álláspontja szerint a NAV jogszabálysértő módon járt el – egyéb, az eljárás során részletesen kifejtett indokok mellett – azért is, mert előzetesen kikérte az állásfoglalását azzal kapcsolatban, hogy az általa használni kívánt berendezések pénznyerő automatának minősülnek-e. E kérelme alapján pedig az volt a NAV állásfoglalása, hogy a perbeli terminál felhasználó felületeinek egyike sem szerencsejáték-szolgáltatást nyújtó felület, ezért nem tartozik a Szjtv. 1. § (1) bekezdésének, valamint 26. § (1) bekezdésének hatálya alá.
- [4] 1.3. A bíróság az indítványozó által támadott ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában rögzítette, hogy a perben azt a kérdést kellett eldönteni: a perbeli helyszínen üzemelő terminált a NAV – az Szjtv. 26. § (1) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva – helytállóan minősítette-e pénznyerő automatának, illetőleg, hogy annak engedély nélküli működéséhez kapcsolódó közvetítői tevékenység miatt az indítványozóval szemben jogszerűen szabott-e ki bíróságot.
- [5] Az Szjtv. 1. §-ához mérten széleskörű bizonyítást folytatott le annak vizsgálata körében, hogy a hivatkozott rendelkezésbe foglalt három fogalmi feltétel – a „tétfizetés”, az „esély pénznyeremény vagy más vagyoni értékű nyeremény elérésére” és az, hogy a „nyerés vagy vesztes kizárólag, vagy túlnyomórészt a véletlenül múlik” – az adott esetben megvalósult-e. Álláspontja szerint a perben beszerzett bizonyítékok – különösen az ellenőrzés során készült jegyzőkönyv – alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a tényállási elemek megvalósultak, vagyis a berendezésen szerencsejáték funkció volt elérhető. Erre alapítottan pedig megállapította azt is, hogy a perbeli terminál az Szjtv. 26. § (1) bekezdése alapján pénznyerő automatának minősül. Az indítványozó perbeli érvelésére tekintettel hangsúlyozta: az a tény, hogy a terminálon több – szerencsejátéknak nem minősülő – funkció is elérhető, nem zárja ki a pénznyerő automata funkciót. Meghatározó jelentősége annak van, hogy a több funkció közül „játékszimuláció” elérhető-e, és ha igen, annak üzemeltetéséhez szükséges az Szjtv. 2. § (2) bekezdése alapján szerencsejáték folytatására jogosító engedély. Ilyen engedéllyel pedig az indítványozó nem rendelkezett.
- [6] A NAV előzetes állásfoglalásával kapcsolatban az volt a bíróság álláspontja – utalva az Alkotmánybíróság 60/1992. (X. 17.) AB határozatában foglaltakra –, hogy az csupán egy szakmai vélemény, amely kötelező erővel nem bír, arra bíróság vagy más hatóság előtt megalapozottan hivatkozni nem lehet, és ezen körülményre a NAV is felhívta az indítványozó figyelmét. Emellett a bíróság rámutatott arra is, hogy az előzetes állásfoglalás kikérésekor az indítványozó

a terminál részletes működését bemutató rendszer-dokumentációt nem bocsátotta a NAV rendelkezésére. A NAV valójában egy, a perbeli üzemeltetési módtól eltérően üzemelő terminált vizsgált meg, és erre alapította állásfoglalását.

- [7] A bíróság kifejezetten utalt arra, hogy azért nem teljesítette az indítványozónak az informatikai szakértő kirendelése iránti indítványát, mert a terminál internetes szerverének rendszerbeállításai utólag nem rekonstruálhatók, ugyanis nem rendelkezik változást követő tanúsítvánnyal. A terminál működési jellemzői ezért utólag egyénileg megváltoztathatók. Erre tekintettel nem lehetett figyelembe venni az internetes terminál üzembe helyezése előtt beszerzett előzetes NAV állásfoglalást sem, amely szerint a terminál nem minősül pénznyerő automatának. Emellett részletes indokát adta annak is, hogy az indítványozó egyéb bizonyítási indítványait miért mellőzte.
- [8] 1.4. Az ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panaszban az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] a sérelmét állította.
- [9] Álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való joga azért sérült a peres eljárásban, mert a bíróság „az ügy alapvető jelentőségű tényállási elemére egyáltalán nem engedett bizonyítást vezetni, ezáltal megsértve a fegyveregyenlőség elvének részét képező tanúk (szakértők) egyenlő feltételekkel történő meghallgattatásának követelményét”. Nézete szerint a per során felmerült bizonyítandó tények olyan informatikai szakkérdések, amelyek megítélésére a bíróság nem rendelkezett szakkompetenciával. Továbbra is fenntartotta azt az álláspontját: az ügyben figyelembe kellett volna venni, hogy az internetes terminálok üzembe helyezése előtt kikérte a NAV előzetes állásfoglalását. Indítványában részletesen bemutatta az Alkotmánybíróságnak a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő gyakorlatát.
- [10] A jogorvoslathoz való jogának sérelmét arra alapítottan állította, hogy a jelen – egyfokú – bírósági eljárásban nem áll rendelkezésre az indítványozónak olyan jogorvoslat, amely az állított „immanens, bírói fórum által okozott jogsérelmet orvosolhatná”. Utalt arra is, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/A. § (2) bekezdés a) pontja kizárja, hogy az adott ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást kezdeményezzen, a pertárgy értéke ugyanis nem haladja meg a felülvizsgálati értékhatárt.
- [11] Az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatára [1718/B/2010. AB határozat, 36/2013. (XII. 15.) AB határozat] utalással kifejtette, hogy az Alaptörvény Q) cikk (2)–(3) bekezdése értelmében az adott ügyben az Emberi Jogok Európai

Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatát is figyelembe kell venni. Álláspontja szerint ezért a bírói döntés sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai feltételeit vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz benyújtásra jogosulttól származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés], és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz [Abtv. 52. § (1b) bekezdés]. Megállapította továbbá, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét kimerítette [Abtv. 27. § b) pont].
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság formai feltételeinek vizsgálatát követően az alkotmányjogi panasz tartalmi követelményeit vizsgálta. Ennek során az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mérlegelési jogkörben eljárva vizsgálta, hogy az indítvány befogadhatóságának tartalmi feltételei – így az Abtv. 27. § a) pontja és 29. §-a szerinti feltételek – az adott ügyben fennállnak-e.
- [14] Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [15] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [16] A hivatkozott rendelkezésekhez mérten az adott ügyben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [17] 3.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt rámutat, hogy az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető a bírósági szervezetrendszer egyik felülbírálati fórumának, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmén keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [18] Az indítványozó a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét részben arra alapítva állította, hogy a bíróság a perrel érintett internetes terminált anélkül minősítette pénznyerő automatának, hogy ezen – informatikai szakértői kompetenciába tartozó – szakkérdés megítélésében szakértőt rendelt volna ki. Az indítványozó ezért valójában alkotmányjogi panaszával a bíróság ítéletének felülmérlegelését kívánja elérni. Az Alkotmánybíróság jogköre azonban – a fentiekben hivatkozottak szerint – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Nem rendelkezik hatáskörrel az Alkotmánybíróság arra sem, hogy a bíróság felülbírálati jogköréhez tartozó – szakjogi – kérdésekben állást foglaljon [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [19] A kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján – visszautasította.
- [20] 3.2. Az indítványozónak a jogorvoslathoz való jog sérelmével kapcsolatos indokai alapján az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az alkotmányjogi panaszával támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét nem alapozhatja arra, hogy ellene nincs helye jogorvoslatnak, mert ez a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megítélésére nem hat ki. Az alkotmányjogi panaszában hivatkozott – az adott ügyben az egyfokú bírósági eljárást megalapozó – jogszabályi környezet [pl. Pp. 340/A. § (2) bekezdés *a)* pont] alaptörvény-ellenességének megállapítását pedig nem kérte, ezért ezt az Alkotmánybíróság nem vizsgálta. Az alkotmányjogi panaszt ezért az Alkotmánybíróság ebben a vonatkozásban az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.
- [21] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság utal arra a következetes gyakorlatára, amely szerint a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható összefüggésbe [ld. például: 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]], mert a jogorvoslathoz való alkotmányos követelmény kizárólag a rendes jogorvoslatra terjed ki [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 68.]. Ebből következően

a felülvizsgálat érdemi elbírálásának perjogi feltételekhez – az adott esetben a felülvizsgálati kérelemben vitatott értékhez – kötése nem vizsgálható az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog tartalmához mérten, mert azzal – a fentiek szerint – nem áll alkotmányjogi összefüggésben [ld. ehhez kapcsolódóan: 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 38.].

- [22] 3.3. Az Abtv. 27. §-a értelmében a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt az indítványozó alkotmányjogi panaszt kizárólag az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére alapítottan terjeszthet elő. Következésképpen a Q) cikk (2)–(3) bekezdésére hivatkozással az EJEE megjelölt cikkének sérelmére vonatkozó indokait az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálhatta {ld.: 3115/2014. (IV.17.) AB végzés, Indokolás [20]}, ezért az alkotmányjogi panaszt ebben a részében az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.
- [23] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett határoznia az indítványozó által az érintett bírói döntés végrehajtásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelem tárgyában.

Budapest, 2015. május 12.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2003/2014.

